

Fisket fortsetter i reservatet

Sjøfuglreservatet på Loppa øy i Loppa kommune i Vest-Finnmark ble opprettet i 1983. Dette skulle normalt medføre at all skadelig aktivitet for fuglene ble stanset. På Loppa fikk laksefisket i reservatet derimot fortsette, og det har senere ført til usikkerhet om hva fisket betyr for sjøfuglbestanden.

Uviss størrelse på sjøfuglbestandene

Størrelsen på de forskjellige sjøfuglbestandene på Loppa er meget usikker, selv om øya har vært flittig besøkt av ornitologer. Grunnen til dette er at fuglefjellet er svært bratt og uveisomt, og at alle fuglene hekker skjult i ur eller i gressbakke. Estimaterne som er gjort, antyder en bestand på mer enn 10.000 par lunde, 2.000-4.000 par alke, og 1.000 par lomvi. Det er disse artene som først og fremst er sårbare for garndrukning i dette reservatet. I tillegg kommer en bestand av teist på 500 par.

Hele bestander kan trues

Alkefugler kjennetegnes ved at de lever lenge og har lite reproduksjonspotensial. Det innebærer at en høy dødelighet av voksne, hekkende fugler har stor innvirkning på bestandsstørrelsen og muligheten for populasjonsvekst. Fordi garndød ofte rammer hekkende fugler, kan hele bestander trues på relativt kort tid.

Lunden på Loppa trues ikke av laksegarn

Mer uvist for alke og lomvi

Drukning i fiskegarn kan medføre en svak nedgang i alkebestanden innenfor sjøfuglreservatet på Loppa.

Foto: TYCHO ANKER-NILSSEN

Laksefiske med garn er ingen vesentlig trussel mot sjøfuglbestanden innenfor reservatet på Loppa. For lunden kan garnfangst avskrives som en betydelig dødsfaktor, siden den bare rammer 0,06-0,08 prosent av den totale bestanden.

DØDELIGHETEN for lunden i hekketida er større på grunn av predasjon enn på grunn av garndrukning. Det hekker flere par rovfugl på øya, og en god del måser. Sjøfugl, og særlig lunde, er de viktigste byttedyrene. Det ble også observert flere ganger at svartbak angrep og drepte lunde.

Kan gi nedgang for alke og lomvi

For alke og lomvi kan vi ikke helt utelukke at garnfangsten fører til nedgang hvis bestandene er i likevekt eller minskende. Tallet på druknede fugler ligger

sannsynligvis et sted mellom 0,4 og 0,8 prosent av bestandene.

Bestanden minker sakte

Hvis bestandene er stabile, det vil si at produksjonen oppveier dødeligheten utenom garnfangsten, vil garndrukningen medføre at bestandene minker med 30-40 hekkende alker og åtte hekkende lomvier hvert år. Det kan bety at bestanden minker meget sakte.

Dessverre vet man ingen ting om de ge-

Forts. neste side

Loppa bør med i overvåkningsprogrammet

Siden vi ikke vet noe om bestands-trendene på Loppa, foreslår NINA en oppfølging av Loppa sjøfuglreservat for å følge med de langsiktige populasjonstrender. Det vil si at vi ønsker at Loppa kommer med i det nasjonale overvåkningsprogrammet for sjøfugl, og at det blir lagt ut overvåkningsfelter for alle artene i kolonien. På den måten kan vi finne ut om fisket virker på bestanden på lang sikt.

Lunden går sjeldnere i garnene

Fuglene som ble tatt i garnene representerer ikke sammensetningen av fugl på Loppa. Bare 22 prosent av fuglene som druknet, var lunde, selv om den er den vanligste fuglen i kolonien. Selv om det ofte ligger mer lunde på sjøen enn alke og lomvi, går lunden sjeldnere i garnene. Det er mulig at lunden i mindre grad beiter nær kolonien enn de andre artene, og dermed utsetter seg for mindre fare. Alke og lomvi synes å være like sårbare.

Hva med skarven?

Mye av skarven som hekker rundt Loppa skal ha endt sine liv i laksegarn; det er kjent at skarv er sårbar for garn-drukning. Ingen skarver ble registrert druknet i 1993. Det ble for øvrig observert få skarv innenfor reservatet. Få toppskarv i andre kolonier i Vest-Finnmark gikk til hekking i 1993; sannsynligvis var det samme tilfellet på Loppa. Det er derfor ønskelig å undersøke toppskarvbestanden på øya senere.

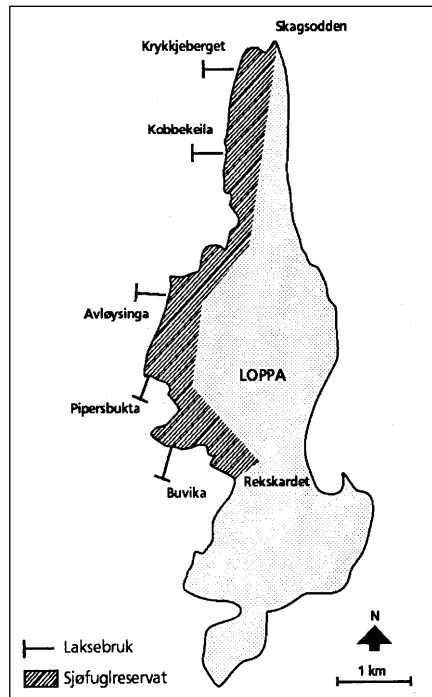
Lunden på Loppa...

Forts. fra side 1

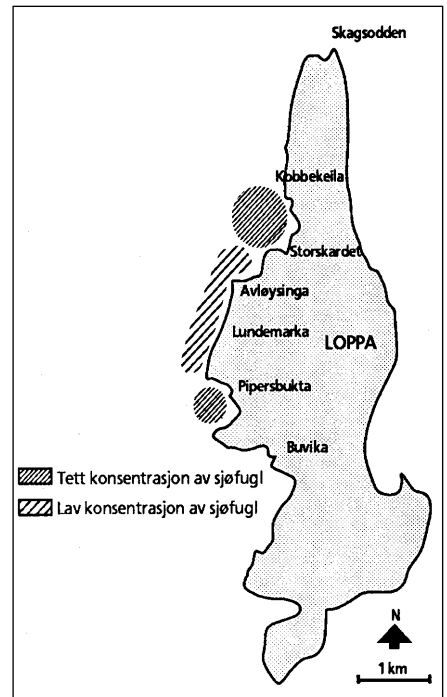
nerelle populasjonstrender hos alke (i hele Nord-Norge); det er derfor umulig å si om det er en likevekt mellom produksjon og vinterdødelighet.

Lomvi-økning

Lomvien er gått kraftig tilbake de siste

Reservatets plassering på Loppa, og garnenes plassering innenfor reservatet.

De viktigste områdene for fugl på sjøen innenfor reservatet på Loppa.

Alderssammensetning hos garnfanget fugl: Voksen alke, ung lomvi

HOS ALKE er det hovedsakelig voksne individer, sannsynligvis hekkende fugl, som går i garnene. Hos lomvien skjer det motsatte: nesten halvparten av fuglene var ungfugl. For lunde er det ikke mulig å si noe sikkert om ungfuglandel på grunn av lite utvalg.

Lomvi: ungfugl i garnet

Det mest uheldige med garnfangst er at den i liten grad skjeller mellom reproduserende og ikke reproduserende individer.

Et studium i Sverige gir likevel indikasjon på at ungfugl av lomvi oftere går i garn enn voksne fugler. Vi vet ikke om dette er grunnen til den høye an-

delen av ungfugl blant lomvi som druknet. Dette ser i alle fall ut til å bety at hekkebestanden hos lomvi rammes mindre enn hos alke.

Uttak av hekkefugl

Variasjonen i dødelighet blant ungfugl hos alkefugler kan for så vidt også være en viktig populasjonsparameter for å bestemme populasjonsveksten. Men i tilfellet Loppa må vi konkludere med at den observerte garndødeligheten er for lav til at den skulle gi noen merkbar forandring i den totale ungfugldødeligheten.

Hvis garnfangsten på Loppa har noen effekt, vil det være gjennom uttak av hekkefugl.

Stoffet er hentet fra

NINA Oppdragsmelding 236

Jan Ove Bustnes,
Geir Helge Systad,
Karl-Birger Strann:

«Drukning av sjøfugl i laksegarn innenfor reservatet på Loppa».